

IN NOMINE SEMINIS MULIERIS,
JESU CHRISTI Θεοῦ ἡμῶν!
DISPUTATIO SOLEMNIS,
exhibens

8.

PRIMUM VEREQ. PRIMITIVUM
AVTHENTICUM ET CATHOLICUM,
CHRISTOLOGIAS SALUTIFERÆ
COMPENDIUM
PARADISIACUM,

SATIS TAMEN PLANUM ATQVE PLENUM,

Gen. III. v. 15. seqq.

DIVINITUS TRADITUM,
atque Meditationibus sacris destinatum,

Quam
PRAESES

D. JOHANNES Deuffschmann/

Prof. Primarius, Theol. Facult. & totius Acad. Senior,
Templi arcis Præpositus, & Alum. Ele&t. Ephorus,

& RESPONDENS

M. MARTINUS CHLADNI,

Ecclesiæ Jessenensis Pastor, & eò spectantium
Superintendens,

PRO CONSEQUENDIS SUMMIS IN THEOLOGIA
HONORIBUS,

IN AUDITORIO MAJORI,

Ad Diem Martii, Anno M. C. c I, I, CCIV.

Horis Ante- & Pomeridianis,
publice defendent.

WITTEBERGÆ, Literis CHRISTIANI SCHROEDTERI, Acad. Typ.

.8

DEO O.M.
&
PATRONIS
CUM GRATITUDINIS,
TUM COMMENDATIONIS
VICE
CONSECRAT
MARTINUS CHLADNI,
JESSENÆ SAXONUM
SUPERINTENDENS.

I. N. J.

I.

Rimarium Scripturæ Sacre scrutinium,
est Messiae scrutinium, & præcipuum
devotæ, Deoqve dicatæ mentis
studium, qvod Messias ipse λόγος
& sapientia Patris, tum in Veteri,
tum in Novo Testamento clarissi-
mis verbis attestatus Ps.XL, v.8.
In volumine Libri scriptum est de me,
& Joh. V. v. 39. *Scrutamini Scripturas, quia Pos putatis Vi-*
tam æternam in ipsis babere, & HÆ sunt, que DE ME te-
stantur. Imo non tantum primarium, sed quoque vere
solitarium est Jesu Christi Salvatoris in Scripturis studi-
um, quod summus Theologus Apostolus Paulus de mysteriis
salutis in tertio coelo per Dei spiritum informatus, de
semetipso profitetur, dum ex animi certa firmaq; sen-
tentia judicat, se nihil quicquam scire prater Jesum Chri-
stum cumq; crucifixum, I. Corinth. II. v. 2. Utinam hæc
omnium nostrum esset sententia vereqve salutaris sa-
pientia! Est enim hæc sapientia de Christo, semine Multi-
eris, sapientia divina, mysterium à seculis absconditum ad
Rom. XVI. v 25. in arcanis Dei περιττως reconditum, & cum-
etis hominibus peccatoribus per verbum DEI tradi-
tum à capite ad calcem vel claris verbis intimatum,
vel certis indicis insinuatum, qvod pluribus e literarum

A 2

divi.

QUB

divinarum Pandectis vel demonstrari vel explicari posset. Hac vice dum præsenti tempore passionali *Iesum Christum, eumq; crucifixum*, piis meditationibus celebrat non inconvenienter Ecclesia, omnis Academia devotissimas *χριστολογίας lucubrations* suis collationibus destinat, cumprimis in occasionibus solemnioribus, quales sunt publicæ Candidatorum Theologiæ disputationes & exercitationes. Postquam igitur per divinam clementiam hæc gratia coelestis mihi contigit, ex gratiæ mentis devotione materiam *Christologiam* feligere, & in honorem *Seminis Mulieris, optimi Salvatoris*, primum, idque primitivum *Avtbenticum, & Catolicum χριστολογίας salutifera Compendium* producere placuit. Ipse *Jehova Elobim* propter *Semen Mulieris* ex plenitudine Sapientiæ & Veritatis ejus seminet cogitationes & meditationes salutares in mente, salutares pariter elocutiones, omnis generis *benedictiones ex Semine Benedicto, Fonte Benedictionis omnigenæ* in chartas & fructuosas collationes per & propter SEMET IPSUM! Cui soli sit omnis Gloria & Benedictio!

II.

Quod igitur *felix, & faustum sit, & Semini Mulieris* maxime *gloriosum initium nostræ temptationis ab argumento vel objecto primario, & ex titulo potissimum illud ve explicamus vel illustramus*; Cum *titulus plerumque summa tractationis respiciat, quæ ratione diximus, quod de primo vereque primitivo simul authentico & catolico Christologias salutifera Compendio nobis in Paradiso destinato sumus acturi. Deus ex alto benedicat labori!* Describitur hoc *Objectum Principale* partim *ratione quidditatis, partim ratione proprietatis, partim ratione salutiferæ utilitatis, quæ breviter notabimus & illustrabimus.* Quidditas duo

duo complectitur, *Formale* nimirum & *Materiale*. *Materiale* terminos χριστολογίας exhibit; *Formale* veram salutandi rationem possidet. Compendiosa tractatio modum præsentis tractationis introducit, *Proprietatis* vera nobis offerunt *Axiomata*. Primo *Axioma primitatis*, Secundo *axioma primitivæ conditionis* & *habitudinis*. Tertio *Axioma divinæ Veritatis*, *Auctoritatis* & *Sublimitatis*. Quarto *Axioma Catholicæ latitudinis vel Universitatis*. Partim ratione salutaris utilitatis, quod summam in omnibus obfferat & pariat utilitatem. De singulis breviter Εἰνῆσθε loco juxta textum præscriptum subjicimus.

§. III.

Objectum ipsum termino salutaris Christologias voce *Seminis Mulieris* indigitatum, quod non est *significationis generalis*; sicut omnibus in universum mulieribus Vox Seminis per naturam appropriare potuit; Neque *specialioris applicationis*, prout in *V. Testamento* saepius ad certam gentem, & ad ipsam Ecclesiam determinatur; sed potius est *significationis individualis* & *singularis*, prout ad solum *Messiam μονάχων* & *εξοχηνῶν* determinatum. *Salutaris autem Christologia* nuncupatur, tum *ratione salutaris decreti*, dum per *æternum decretum* hominibus hæc salutaris Christologia destinata, tum *ratione salutaris verbi*, quia per *Evangelium vere salutis Verbum*, *Act. XIII. 26.* peccatoribus est revelatum, tum *ratione salutaris præconii*, qvod in *Paradiso* juxta *Pror-Evangelium* est inchoatum, & per omnia secula mundi totius continuatum atqve propagatum.

§. IV.

Dicitur autem *Compendium* tum *ratione nervose brevitatis* & *brevissima nervositatis*, qvia *verbis paucissimis* pluri-

ma complectitur, ut hic fere locum inveniat, qvod in
vulgato proverbio dicitur; Qvod multa paucis exprimantur.
Siquidem omnia Patriarcharum & Prophetarum vaticinia
omnes typi, seu figuræ, tanquam umbræ, vel representa-
tiones Messiae tempore V. Testamenti ad Mesiam re-
latæ cum omnibus indiciis & prophetiis de futuro Mes-
sia propositis tanquam in primo centro summatis ex-
hibitæ, ex quo postmodum omnes linea doctrinalis ex
ministerio Mosis & Prophetarum, & aliorum virorum
~~Θεοπνευστων~~ deductæ sunt, ut vere Compendium Compen-
diorum Prot-Evangelium adpellari posset. Cum primis
autem omni jure Compendium Christologias salutife-
ræ nuncupatur. In hoc Prot-Evangelio, primario no-
stræ tractationis objecto, tota divinorum decretorum
æterna de salute nostra constitutio cum nulla restitu-
tionis humanæ vel consilia, vel decreta Dei reperiuntur,
quæ non commode juxta verborum plenitudinem
ad hoc oraculum satis clare referantur. Secun-
do omnis Patriarcharum, Prophetarum, & aliorum
virorum ~~Θεοπνευστων~~ de Redemptore generis humani
tempore Veteris Testamenti renunciatio, qvod sine
difficultate cuilibet diligentì scrutatori patet, qui
saltem aliquam diligentiam per indagationis spiritua-
lis media, videlicet orationem, meditationem & tentatio-
nem adhibebit. Tertio universa meditationis Apo-
stolicæ, vel etiam aliorum præconum per totum N.
Testamenti circulum divulatio de Salvatore Christo,
qvæ Dei sapientiam in Mysterio complectitur. Siqvi-
dem enim omnes Evangelici Doctores fundamenta
suæ vel prædicationis, vel testificationis ex hoc cœlestis veri-
tatis Archivo desumpserunt; imo desumere debue-
runt quicquid unquam fidelibus ad salutem de Chri-

sto

sto proponere voluerunt. Quarto fundamentalis omnium concionum Evangelicarum, vel etiam dictorum & scriptorum de Christo vel nostræ salutis negotio traditio, quia nihil unquam, nihil usquam de Christi vel salutis mysteriis in toto mundo fuit publicatum, quod fundamentaliter in prima revelationis summario non fuerit indicatum. Propter hæc & alia Prot-Evangelium suo jure compendium totius Scripturæ tum Novi, tum Vet. Testamenti Compendium divinæ veritatis, totius Theologie, Compendium omnis coelestis sapientie nuncupatur: cum primis Compendium Christologias appellatur, quia Christus Intimum, Optimum, Maximum & adæquatum Scripturæ non tantum, sed etiam universæ Theologie semper est & manet objectum, imo non tantum objectum, sed etiam σημεῖος σημείων, imo pariter Alpha & Omega, Apoc. I. v. 8. & quia Christus variis modis considerari potest ipsum Prot-Evangelium salutiferæ Christologias Compendium salutavit. Primo Christus ὁ αἰχνὺς τῆς σωτηρίας Princeps & Auctor salutis nostræ, ad Hebr. II. v. 10. Secundo quia Christus unice est nostræ salutis materia, dum Christum habere, est omnem salutem habere. Tertio, quia verus Christianus dicere necessarium habet:

Nil ego sum: novi: volo: possum: nil habeoque
Omnia Tu solum Christus ut esse velis.

Omnia Tu solum Christus ut esse queas.

Quarto, quia solus Christus est omnium salvandorum forma, quo posito ponitur ipsa salus, quo remoto, removetur omnis salus. Quinto, quia Christus est vera, vel etiam mera, salutis meta, seu finis. Sexto, quia Christus est omnis salutis, imo salvandorum omnium ἡ πᾶν, dum Christum per veram fidem habere, est omnem salutem habere.

§. V. Qua.

§. V.

Qualis est quidditas, talis etiam sequitur proprietas vere summa, vere divina, unde titulus notat primo *Axioma primitatis*, quod Prot-Evangelium sit *primum salutiferae Christologias Compendium*, (a) qvia primum ex arcana divinorum decretorum de salute peccatorum per divinam manifestationem prodiit. (b) Qvia primum ex salutifera sapientia divinæ veritatis ad miseris peccatores transiit.. (c) Qvia primis peccatoribus Protoplastis Adamo & Evæ per divinam gratiam contigit. (d) Quia statim post lapsum ad peccatorum erectionem & consolationem per divinam misericordiam est manifestatum.. (e) Per dictaturam primam ab auctore salutis Deo gloriose, **Compendium hoc Christologias salutiferæ primis hominibus, & omnibus eorum posteris est publicatum**, ut inde cunctis miseris peccatoribus hoc mysterium salutis innotesceret, & per salutiferam gratiam perpetuam inter damnados peccatores περὶ Χριστοῦ & χενῶν inveniret.. (f) Quia primum in Scriptura divina vere prima vel antiquissima, Gen. III. v. 15. locum obtinuit.. (g) Quia nullum Christologiæ salutiferæ **Compendium in toto Codice Scripturarum ante Prot-Evangelium invenitur**, & si sic optimo jure hoc primum salutiferæ Christologias juxta divinam veritatem & voluntatem est & dicitur.

§. VI.

Secundo *Axioma primitive veritatis, sinceritatis, puritatis & auctoritatis*, dum in titulo, *Compendium primitivum* appellatur, tum propter *divinum ortum*, qvia primum ex divina decretorum æternorum mentis & voluntatis divinæ tantum huic non autem alii *Compendio Christologico*...

stologico Leus veritatis, juxta divinam suam sapientiam lo-
cum attribuit; tum propter primitivum statum, quia Prot-
Evangelium primitivum est omnis revelationis Evange-
licæ de Christo testimonium; Primum ipsius Iebovæ E-
lobim de Messia vaticinium immediatum Evangelicæ Chri-
stologias præconium, omnis Evangelicæ vel Christologice
prædictionis præconium primitivum, omnium Vaticinio-
rum Christologicorum initium &c.; tum propter primi-
tivum respectum, qvia nullum ante se Compendium prius
in Scriptura vel revelationum divinarum Archivo respicit,
aut respicere potest, dum in capite primo & secundo Ge-
neseos nullum aliud invenitur, & capite III. statim post
lapsum hoc primum ordine conseqvitur; & conseqventer
omnia totius Scripturæ seqventia testimonia, vel oracu-
la tum apud Prophetas, tum apud alios viros Θεοπνέους
tanquam derivata Prot-Evangelium, tanquam primitivum
suum initium & Cardinalem suum ortum jure consecutionis re-
spiciant; tum propter primitivum usum, quia reliqua cuncta
tam V. tam N. Testamenti Christologias compendia non
aliunde, quam ex Prot-Evangelio pendeant, & inde suam
originem, veritatem, certitudinem, firmitatem, & alia cuncta
convenienter possideant, & salutarem suum usum obtine-
ant, & ad qvem plurimos salutares usus in Ecclesia trans-
ferant & transmittant. Sic igitur cuncta Scripturæ totius
Oracula nullum aliud primitivum Christologias salutiferæ
fundamentum præter ipsum Prot-Evangelium agnoscunt,
qua ratione jure primitivum fundamentum appellatur.

§. VII.

Tertio Axioma primitivæ veritatis, auctoritatis & sublimitatis,
qua ratione jure dicitur Authenticum ipsius Iebovæ Compendium.
Varia siquidem in Ecclesia dantur Christologias salutifera
Compendia, qualia sunt Compendia Theologica, vel priva-
torum Doctorum, Compendia Ecclesiastica, vel Symbolica, qvæ pu-
blico

blico, vel unanimi totius Ecclesiae consensu consignata sunt, & Christianis tanquam Ecclesiae membris auctoritate publica commendata; Inter haec omnia Caput erigunt, et praे reliquis eminent Compendia Canonica, per spiritum Dei, tanquam veritatis spiritum revelata, consignata, divinoque consilio ad perpetuum fidelium vel Ecclesiae totius usum destinata, quæ rursus duplicis videntur esse generis, nimirum alia divina vel immediata, ex ipsomet ore Dei per immediatum Dei summi Theologi, vel principalis auctoris promulgata. Vel mediata, Viris Θεοτρέσοις per spiritum Veritatis dictata, vel inspirata, & per Ministerium amanuensium Dei memoriæ prodita, sacris literis inserta, & ad perpetuum vereque salutarem usum fidelium dedicata. Nostrum Compendium vere dicitur *Avtbenticum*, & per immediatum Dei revelantis elogium Protoplastis, hoc est, primis hominibus manifestatum, & tum ipsis, tum omnibus posteris ad usum salutarem communicatum. Primo, quia Jehova Elohim hoc ipsum dicendo protulit, secundo, quia idem Jehova Elohim ex sapientiæ divinæ vel salutaris mysteriis, illud ipsum condidit; Tertio, quia λόγος, tanquam sapientia Patris substantialis, Prov. IIIX. i. ut primus Orator, Prophetæ Evangelista, & Archi-Theologus, tanquam consiliarius divinus, Esa. IX. 6. Interpres divine veritatis, & voluntatis, Job. XXXI. I. 23. & Exegeta divinorum Mysteriorum, Joh. I. 18. ad salutarem totius humani generis usum Protoplastis attulit. Quartto, quia per hoc Compendium ipse Dei filius, Princeps Doctorum suum Propheticum officium inchoare ex secretis divinæ mentis mysteria Christologias & salutis manifestare, voluntatem Patris adnunciare, & tanquam Autbentice veritatis auctor primitus promulgare voluit. Quia λόγος vel auctor Prot-Evangelii vere dicitur ipsa Veritas in Ecclesia militante, Joh. XIV. 6. & in Ecclesia triumphante, Apoc. XIX. V. II. Quinto, λόγος nat' ἐξοχὴν testis est, Apoc. I. 5. vere primus

primus & summus, qui nobis ex sinu Patris cuncta mysteria salutis εξηγήσατο, Joh. I. 18. Enarravit & Explanavit. Siquidem hic λόγος est apud Patrem, Joh. I. 1. in Patre, Joh. XIV. II. &c. cum ipse cum Patre dicitur Idem, Joh. X. 30. Ejusdem superioritatis sublimitatis & auctoritatis.

§. VIII.

Et vere universale, quia Compendium hoc statim in Paradiso, totius humani generis auditorio, statim ad perpetuos universales omnium & singulorum hominum usus est publicatum, quia primis hominibus, tanquam Catholicis omnium posteriorum Doctoribus est commendatum. Tertio, quia cuncta de Protoplastis, tanquam fatoribus totius humani generis sunt proposita vere Catholicum omnium hominum usum requirunt. Quarto Catholicorum posteriorum omnium, ratione substantie, participatio ex necessitate quadam, ita pariter origo doctrinalis, & imprimis doctrinae salutaris Catholicum ortum ante se requirunt, quia juxta priui Doctoris intentionem & traditionem doctrina Protoplastorum est doctrina Posteriorum, & de jure doctrina posteriorum est doctrina Protoplastorum, cum unus sit omnium Redemptor, unus pariter Doctor. Plurima quidem οὐρανοῦ loco circa Compendii fundamentalis explicationem & commendationem adferri possent, sed multis de causis brevitatis in praesenti commendatur studium. Eadem causa pariter in ipsa tractatione summam tantum Christologias paucis, & quoad præcipua capita saltem annotabimus, & allegabimus, ad pleniorem evolutionem aliis commendabimus. Sufficiat igitur brevis introduc[t]io mysteriorum Christologias, prout in Compendio nostro sistitur, & ex universis sacrarum literarum Pandectis contrahitur. Nam inter Thesin, & Exegesin, inter principium, & principatum, inter fundamentum, & ejus consequentiam, justa reperitur, vel conveniens identificatio. Nam

B 2

quod

quod in *Tbesi* ponitur, per omnem ἐξήγησιν postmodum exponitur.

IX.

Universa Christologia juxta Scripturam *A&uthenticam*, & doctrinam Theologicam duo comple&titur. Primo Christologicam Θεοματολογίαν, secundo Christologicam Πρεγυματολογίαν. Prior nomina Salvatoris, posterior ejus Mysteria persequitur. Nomina Salvatoris juxta Scripturam satis multa, satis magna, vel ponderosa, juxta communem Christologiam adducuntur, & variis modis distribuuntur ; sicut alia *Esfentialia* vocantur, & vel ad divinam, vel ad humanae naturam referuntur; Alia Personalia, it. alia Officialia &c. Sic itidem circa Compendium hoc primitivum varia Seminis Mulieris producuntur, & ad pias meditationes studiosis lectoribus offeruntur, qualia sunt respectu divinæ naturæ tum *Elobim* dicens, tum *Verbum*. Siquidem juxta Johannis interpretationem, Joh. I. 1. & 14. *Verbum creans* per omnes dies creationis notanter allegatur, & tanquam faciens ad ipsum opus *Creationis*, juxta textum Mosaicum applicatur. Siquidem *Pater, Filius, & Spiritus Sanctus*, sunt *Elobim Creator*, Gen. I. 1. & idem unus Elohim, per totum sextiduum Creationis per *Elobim*, dicendo *creantem, Patrem, Faciendo Creantem, Filium, Videndo Creantem, Spiritum Sanctum* producitur atque distinguitur. *Filius* etiam tanquam Elohim secundus, Gen. II. 3. & tanquam λόγος prædicans, sonans, & in horto Paradisi resonans, prædicans, prophetans, annuncians, &c. Gen. III. 8. tanquam *Vox & Verbum Patris* reducitur, & introducitur; it. Jehova Elohim saepius, Gen. II. & III. saepius repetitur Cap. IV. 1. ut Jehova personalis, prout personaliter cum Viro vel homine conjungitur, & cum eodem personaliter idem esse dicitur, & unum idem confessionis salutaris Objectum constituitur. It. ratione humanae nature vocatur *Semen Mulieris, humani Calcanei posse*.

LXXX

c. 8

possessor. *Officialia nomina* quoque non defunt, qualia sunt *Vita*, nimirum *nat̄ iεχην universalis, & salutifera, propter quam Eva peccatrix nomen Vita consequebatur, & de jure Viventium omnium Vita nuncupatur.* *Mors etiam officialis*, qvia mors per Messiam est *Vita*; Sicut Ps. CXIX. 17. Adam dicit; *Ego moriar in mortis decreto, vel ob peccatum in me ipso, sed vivam in Semine Mulieris, ut mors propter peccatum meum sit Vita propter Messie meritum, ut vere cum Davide dicere posset: Moriar, & non moriar, sed vivam, qvia fere cum Paulo dicere potuit: Sive vivamus, sive moriamur, DEI sumus, Rom. XIV. 8.* Qvivero Domini sunt, non sunt mortui, sed vivi, vel ipsi Domino vivunt cum Abrabamo, Isaaco, & Jacobo, teste Christo, Matth. XXII, 32. Plurima qvidem ex textu de nominibus Seminis Mulieris cum primis officialibus. Qualia sunt *Mediatoris, Satisfactoris* juxta textum implicatum allegare, vel juxta sensum explicare possemus. Sed Lineæ brevitatis præscriptæ neutiquam id permittunt.

§. X.

Accedimus igitur ad *Christologicam πραγματολογιαν*, quæ juxta *Scripturam*, & ipsam *Theologiam* variis modis distribuitur. Modo per δυχοτομias in doctrinam de persona Christi, atque officio, qua ratione subjectum, vel Semen Mulieris doctrinam de Persona nobis exhibet, reliqua cuncta doctrinam de officio proponunt. Secundo per τεχνουias, qua ratione traditur in Prot-Evangelio primum doctrina de persona, dein de doctrina de statibus, tum Exinanitionis, tum Exaltationis, quæ conspicitur in omnipotenti Capitis serpentini conculcatione, quæ gloriosam Exaltationem ostendit, tum in mortifera last calcanei perpeccione, qvæ statum Exinanitionis luculenter ostendit, & ex hoc Compendio fundamentali tota Scriptura cum primis V. Testamenti, Messiam gloriosum, & ignominiosum, ejus sublimitatem & humilitatem, h. e. ejus Exaltationem & Exinanitionem variis modis, typis & figuris, atqve manifestis

oraculis luculenter exponit. Tandem etiam fructuosam de officio doctrinam, dum hanc salutiferam doctrinam non Dei nec Messie vel etiam Mundi, vel aliarum Creaturarum causa; sed tantum propter nos homines, & propter nostram salutem introducit; Sicut tum *Antecedentia* tum *Consequentia*, turn ipsa pariter *Verba*, miris modis hoc dictum explicant. Porro non inconvenienter etiam per quatuor partes & haec primordialis Christologia dispescitur, quando doctrina de Messiae beneficiis adjicitur, quia *Messias totus totus, nihil aliud quam ingens Dei beneficium est*, & ex eodem omnis generis beneficia, tum *externae*, tum *internae*, tum *eterne* vita copiosissime proinanant. Quemadmodum tota Scriptura tanquam *copiosissimus beneficiorum divinorum thesaurus*, vel catalogus id evidentissime contestatur. Plures alias Christologias divisiones in plenissimis hujus Christologiæ verbis nunc studio dimittimus, & brevem saltem *Exhortationis* præcipuorum Capitum producimus, Primo de persona Christi, secundo de statibus Messiae, Tertio de officio Salvatoris, Quartto de glorioſis ex officiis ejus promanantibus beneficiis.

§. XI.

Doctrina de persona Christi secundum Scripturam a Theologis, quoad causas potissimum declaratur. Primo quoad Causam efficientem, quæ dicitur *Incarnatio*, quia & ipsam Incarnationem, dum *Verbum caro factum est*, Joh. I. 14, duæ diversissimæ naturæ *Divina* & *Humana* in Unitatem personæ sic coierunt, ut post factam incarnationem duæ hæ distinctissimæ naturæ saltem unam personam, unum Messiam, unum Christum, unum virum *Jehovam*, Gen. IV. 1. unus Silo, c. XLIX. 10. constituerent. Hac ratione Compendum Christologicum exponit primo personæ in visibilem unitatem (a) quia tantum unum est semen diuinitus humano generi destinatum, (b) tantum unum *Semen Mulieris* ad salutem miseris peccatoribus promissum, (c) unus מלכהvir נבור

vir

vir bellator, qvi primas inimicitias Serpenti Paradiso movit,
Et in pælio semper potens existit, Ps. XXIV. 8. qvi cunctos etiam
hostes infernales in manus Adami & fidelis Abrabami tradit, Gen.
XL. 20. imo cunctas fidelium manus docet ad præliandum & in
virtute Domini ad hostilem Diabolorum exercitum superandum,
Ps. LXIX. 35. (d)quia non est multiplex, sed unum tantum
principale Semen juxta S. Spiritus interpretationem per Apostolum
Paulum. Quod est Christus, Gal. III. 16. (e) quia tantum
unus Capitis serpentini Contritor, Siqvidem in hoc apparuit
Filius Dei, ut opera Diaboli dissolveret, Joh. III. 8. (f) Quia
saltem unus est mediator Dei & hominum, Homo Jesus Christus,
qvi sua morte pro nobis omnibus mortis annulatur per solvit.
I. Timoth. II. 5.

§. XII.

Naturarum Dualitatem, quia Semen hoc Mulieris non est
vulnus & puerus, nudus homo, sed verus Deus & homo, Deus & ho-
mo, quod probatur Primo ex clarissimis Compendii ver-
bis, dum juxta clarissimam literam Semen Mulieris appella-
tur, & humanæ naturæ Veritas, atque consubstantialitas
comprobatur. Secundo ex clarissimis ipsorum verborum
tum immediatis, tum mediatis Commentariis, dum tan-
quam Homo crucem omnem humano generi imponit, v. 16. & sqq.
manum auxiliatricem compatiendo fidelibus adponit, Hebr. II. 18.
Et verus Deus salutis manum supponit, Ps. LXIX. 20. Tertio ex
clarissimis locis parallelis, quia Messias hæc vel Objectum
oraculi nostri statim Gen. IV. 1. dicitur Vir, i.e. verius Homo, &
Jehova vero Deus & homo in unitate persona, dum Eva per Spi-
ritum Propheticum, eum virum Jehovaham verum Hominem
& verum Deum profitetur & confitetur, Gen. IV. 1. & hoc i-
tidem omnes Patriarchales promissiones Abrahamo, Isaaco
& Jacobo factæ luculenter affirmant, dum Semini vero
quoad humanam naturam Opus omnigenæ benedictionis, vere
divi-

divinum passim appropriatur; Idem etiam omnes Prophe-
tarum & Apostolorum testimonia comprobant, Act. X. 44.

§. XIII.

Ex quibus & aliis luculenter appareat (a) *Veritas incar-*
nationis, quod ὁμολογουμένως μέγα sit τῆς θεοβείας μυστήριον I.
Timoth III.16. (b) *divine Natura quidditas*, quae clare sa-
tis ex ipsomet opere divino, quod est *Victoriosa capititis ser-*
pentini conculeatio, in quo clare satis elucefecit tum *divina*
bonitas, erga peccatorem miserum a serpente seductum,
atque deceptum, v. 13. tum *divina misericordia* erga mise-
rum peccatorem damnatum, tum *divina omniscientia* quo-
ad omnium fraudum & dolorum & *Labyrinthorum serpen-*
tis innumerabilium notitiam, tum *divina potentia*, quoad
omnipotentem serpentini Capitis, & omnium Diabolo-
rum conculationem & suppressionem, tum *divina mortis*
destructio, qvia per mortem suam Mulieris semen destruxit e-
um, qui mortis habebat imperium, i. e. Satanam, Hebr. II. 14.
tum *divina mortis extirpatio*, qvia mors serpentis ratione me-
riti vere dicitur abforpta in victoriam Messiae & Seminis Mu-
lieris, I. Corintb. XV. 55. 56. &c. Hæc & alia Deitatis opera fir-
miter & apodictice divinam essentiam, potentiam & ἐνέργειαν
ostendunt & præsupponunt, cum *omnis effectus a causa sua*
pendeat, eamq; *necessario præsupponat*. (c) *Humane naturæ*
seu quidditatis itenditas, qua ratione veram propriæ sic di-
ctam *homogeneam*, & integrum humanam naturam in *Goele*
nostro seu Vindice confangvineo, Gen. XLIX. 16. conspicimus.
Mulieris itidem natura peccaverat, peccati meritum sive si-
pendium videlicet mortem, Rom. VI. 23. juxta divinum *Senatus*
Consilium Gen. II. 17. attraxerat, & omne malum contraxe-
rat, & sic etiam in eadem natura, juxta divinam justitiam,
satisfactio fieri debebat, cum certum sit, quod Mulier sit e-
iusdem naturæ cum substantiali suo Semine, sicut etiam
Mulie-

Mulieris semen est ejusdem essentiæ cum ipsa muliere. Hac ratione *Christologia nostra* non alium nobis exhibet Redemptorem & apud Deum mediatorem inter Deum & homines, I. Tim. II. v. 5. quam qui sit verus secundum essentiam Deus, & verus quoad Essentiam Homo, verus & unus Θεος θρωπος, vel איש וְהוּא Gen. IV. 1.

§. XIV.

Hinc etiam porro ratione *Forme* necessario sequitur personalis unitas, quia *Semen Mulieris*, hoc est, integer homo & Jehova ὁ δός & eternus Dei Filius, aut secunda persona Deitatis per ipsum *Verbum Patris* est unus Messias, unus Serpentis Victor, unus irati Dei reconciliator, unus lapsi hominis a Serpentis Tyranni-de Liberator, in quo satis clare *personalem unionem*, juxta Verborum statum accuratum vere cernimus, & juxta divinam revelationem firma fide credimus, quod nimirum hæc Seminis Mulieris cum Jehova Unio sit primo *Vera*, secundo *proprie dicta*, tertio *intima*, quarto *ωφιχθωτη*, quinto *arctissima*, sexto *inseparabilis*, septimo *indivisibilis*, octavo *immutabilis*. &c.

§. XV.

Neque finem *Compendium nostrum Christologicum* negligit, sed finem unionis personalis multis indiciis aperit, & sic datur in *Compendio nostro communicatio Verbalis*, quoad *Propositiones personales*, tum quoad *propositiones hypostaticas*, tum quoad *Idiomaticas*. Ad illas referimus: *Deus λόγος est semen Mulieris*, & vice versa, *Semen Mulieris est Deus λόγος*, sicut mox Cap. IV. v. 1. sub alia forma sequitur: *Hic vir natus ἐξ οὐκίν*

C

talis

talis est Jebova, & Jehova natus, vel adscensus, est Vir
naturae Εξοχήν, de quo legitur Jer. XXXI. v. 22. Dominus
creabit Novum in terra, Fæmina circumdabit Virum, in qui-
bus prædicationibus hypostaticis vi personalis unionis
unum Concretum de altero prædicato, Deus de homine, Homo de
Deo effertur; Hæ sunt Idiomatice, quando Naturam
Idiomata, vi personalis Unionis in unitate personæ
variis modis inter se permutantur; de quibus ta-
men prolixius hic verba facere modo non est con-
cessum.

§. XVI.

Post communicationem Verbalem juxta Com-
pendii præsentis plenitudinem, paucis etiam Commu-
nicationem realem attingimus, quæ naturam Unionis
convenienter sequitur, quia juxta regulam tritam:
Qualis est unio, talis pariter est Communicatio; Realis
autem est Unio, adeoque realem quoque Communi-
cationem post se requirit, unde juxta Formulam
Concordiæ omnia tria genera Communicationis Idioma-
tum notare possumus, tum νοιωνίας τῶν ἴδιωμάτων, qvia
Semen Mulieris infinita virtute caput serpentis con-
culcat, tum κοινωνίας τῶν ἀνεγνυμάτων, qvia Semini Mu-
lieris vere divinum opus Contritio capitis serpentini tri-
buitur, tum κοινωνίας τῶν αἴσθημάτων, qvia Semini Mu-
lieris gloria tum pugnae contra Serpentem & o-
mnem ejus exercitum, tum gloria præpotentis Victo-
riæ, tum gloria triumphi cuiuslibet adversus omne
Diaboli regnum, & nunc & in perpetuum attribui-
tur. Idem etiam de calcaneo læso prorsus contri-
to ejusque vivificis effectibus juxta textum demon-
strari posset.

§. XVII.

§. XVII.

Sed nos potius ad *status Christi distinctos* juxta *Compendium Christologicum*. Duo vero sunt Mediatoris nostri status; alter *Humilitatis*; alter *Majestatis*. Prior dicitur *Exinanitionis*, posterior *Exaltationis*, prout apparet primo ex primario loco ad Philipp. II. secundo ex hoc loco *primitivo*, qvia disertis verbis in *Compendio Paradisiaco* status Exaltationis, qvoad activam & gloriosam serpentini Capitis conculationem adseritur, & Majestas super omnes potestates infernales ostenditur. Econtra vero *calcaneus* hujus seminis morsu venenato seu mortifero læditur, & in statum *ad tempus ignominiosum* detruditur. Tertio ex universa *Veteris Testamenti Scriptura*, in qva per innumera sacrificia mors peccatorum per ipsam trucidationem & concremationem ostenditur, in *Exinanitionem*, per ipsam vero *ignis sacrificialis ascensionem* exaltationis gloria manifestatur. Quarto, qvia seqvitur propter peccatum *Exinanitio per mortem* v. 19. & per gloriosam vitæ post mortem restitutionem vers. 20. qvam soli Messiae tanquam principio vel *Auctori vite debemus*, Act. III. vers. 15. Si quis etiam gradus status tum *Exinanitionis*, tum *Exaltationis* notare vellet, non indicia nulla deprehenderet. Qua ratione *humilem conceptionem* in voce *humani Seminis*; *humilem nativitatem* in voce *Mulieris*, cuius proprium est partus, tum *humilem calcanei passionem*, tum *humilem mortis perpetuationem* in vicaria mortis ignominiosæ pro peccatis protoplastorum, & posteriorum susceptione, tum in *tenebricosa sepelitione*, quam *tenebricofam oblationem* radix originalis indicare videtur,

juxta Psal. CXXXIX. v.ii. Sic etiam gradus status Exaltationis satis evidenter indicantur, quando certis indiciis notantur & significantur, tum per vita post mortem restitutionem, tum per vita denominationem, v. 20. tum per viventium post mortem confessionem & enarrationem, secundum illud Psal. CXIX. v.17. Non moriar, sed vivam, & narrabo opera Domini, tum per novam vestium Messiae exornationem, tum in vita nova, quia Protoplasti sacrificiales vestes & prophetales acceperunt, vers. 21. tum in gloriose novi cultus Messiani partim inchoatione, partim continuatione, quia novis justitie vestimentis DEO gratissimum cultum, qvoad spiritualem exornationem, tanquam veri DEI filii coelique Candidati instituerunt, suamque dignitatem & exaltationem in exaltato Messia demonstrarunt.

§. XIIIX.

Accedimus jam in *Compendio Christologico* secundum Ordinem ad officium, qvod juxta Scripturam est tergeminum, Propheticum, Pontificium & Regium; Propheticum administratur in Verbo; Pontificium in Satisfactionis luteo; & regium, in regio gladio vel sceptro; Et certe per Verbum Veritatis Messias primas inimicities posuit, & oris sui gladio Apoc. I.16. cunctos hostes infernales subjugavit, Rom. XVI. v.20. Quia Deus pacis conterit Satanam sub pedibus nostris, qvod ostendunt illustrissima temptationum omnium certamina contra serpentem antiquum Matth. IV. 7. & seqq. tum solo DEI verbo omnes antiqui serpentis temptationis ictus excepit, atque divina virtute projecit, ita quidem ut ante impudentissimus spiritus spoliatis per verbum virtutis

tutis omnibus armis discedere necessum habuerit.
Siquidem Verbum Dei instructissima contra Satanam &
cuncta stratagemata ipsius est πνευματικα, Eph. IV. vers. 2.
& seqq. Idem etiam evidentissime patet ex Prot-Eva-
angelii Verbo, quod paucissimis verbis abundan-
tissimam adversus omnis generis fraudes atque do-
los serpentis comprehendit armaturam, unde vere
solitarium, primis mundi seculis ante diluvium, *fidelium*
fuit armamentarium, & per hoc Verbum Veritatis, tan-
quam Verbum gratiae & virtutis Messias contra cunctos
furores serpentis per cuncta mundi secula, non tan-
tum in V. sed etiam in N. Testamento potentissime
defendit. *Officium Sacerdotale*, qvod in Satisfactionis
& Redemptionis lūrgo nobis in Compendio luculen-
ter exhibetur, calcanei mortiferam læsionem no-
bis exhibit, *quia Messias per mortem suam ejus destru-
xit Imperium, qui mortis habebat dominium*, Hebr. II.
vers. 14. & huc pertinent omnia Veteris Testamen-
ti sacrificia, quæ mortem Messiae aliquando futuram
significarunt & adumbrarunt, & per veram fidem
in hoc Mediatore reconciliationem cum DEO & re-
missionem peccatorum vere poenitentibus contu-
lerunt, Lev. I. II. III. & seqq. *Tertium Seminis Mulie-
ris officium* est gloriosum Victoris & Triumphatoris,
qvod ancipiti gladio sibi suisqve potenter conciliat,
ut fidelium cœtum vel Ecclesiam in pace custodiatis
& ad æternam salutem gubernet, & qvidem tantæ
virtutis, autoritatis, potestatis, dignitatis & sub-
limitatis, ut post hoc *Compendium Christologicum*
Cacodæmon cum omnibus suis catervis & exerciti-
bus, neqvidem hiscere, nedum caput erigere, licet

spiritus robustissimus & impudentissimus ausus fu-
erit.

§. XIX.

Ex his *tergeminis Seminis Mulieris officiis* innume-
rabilia & inæstimabilia promanarunt *beneficia*, cum-
primis, quia textus Mosaicus vereque divinus maxi-
mam beneficiorum *justitiae, salutisq; messem* nobis ex-
hibet. Et vix ullum quoddam beneficium in tota
Scriptura tum Veteris, tum Novi Testamenti repe-
ritur, quod non in *Archivo Paradisiaco* divinitus sit
indicatum, allegatum & demonstratum. Sed hac
vice *manum de tabula*, & aliis temporibus, labori-
bus, & meditationibus hanc beneficiorum multitu-
dinem, magnitudinem, celsitudinem &c, relinqui-
mus.

§. XX.

Beneficia tandem Christologias Paradisiace juxta ver-
borum copiosissimum positum atque sensum allegare
non tantum, sed & explicare possumus, sed hoc angu-
stia pagellarum præscripta prohibet. *Terminus autem*
per divinam gratiam & sancti Spiritus didascalias &
παραγγελίας beneficia numero plurima, pondere gravissi-
ma, estimatio summa vel maxima exhibet, sive potius di-
vina simpliciter credenda, quam humanis verbis expo-
nenda. Sicut etiam varias beneficiorum differentias
allegare, & juxta contextum multis explicare para-
tissimum foret, cum alia nobis offerantur juxta re-
gnum potentie, dum in Christo nobis non restituta tantum,
sed & reconciliata sunt omnia, quæ sunt in cœlis & in ter-
ra, Collos. I. 19. varia juxta regnum gratiae, cuius respe-
ctu tota nobis abyssus ex infinita gratiae plenitudine
est

est destinata, vel gratosorum beneficiorum ex Ejus plenitudine nos omnes accipiamus gratiam pro gratia, Job I. v. 16. juxta regnum gloriae, cuius beneficia tanti sunt, pretii, vel aestimii, ut oculus non viderit, nec auris audierit, nec in cor hominis ascenderit, quæ Deus preparavit diligentibus se, 1. Corinth. II. v. 9. Tritissima pariter beneficiorum Christologicorum distributio est ratione triplicis officii, quorum alia maximo numero promanant ex officio Prophetico, quæ faciunt juxta Scripturam ad nostri salutarem informationem, cum nulla sit Scripturæ sacræ vocula, nec ulla pariter litera, a qua montes sapientiae, scientiaeque divinæ non dependeant; alia ex officio Pontificio, seu sacerdotali, quæ pertinent ad sacerdotalem & sacrificialem redemptionem & liberationem; alia tandem ex officio regio vere offeruntur ad regiam acquisitionem, defensionem, gubernationem, exaltationem. Sed hæc dimittimus.

§. XXI.

Cum vero tota Scriptura divinitus sit destinata, nostrisque saluberrimis usibus & fructibus dedicata; Cum omnis Scriptura, teste Paulo, sit omnibus modis ûtilissima, 2. ad Timoth. III. vers. 16. & sic principale nostrum Compendium etiam plurimas & maximas pariat utilitates, (a) ad spiritualem conversionem, (b) ad spiritualem conversionem, & regenerationem, (c) ad spiritualem regenerationem; wie wir recht glauben/ Christlich leben / und endlich selig sterben sollen. Protoplasti tanquam primi generis humani satores, novam vitam per verbum regenerationis, novam viam per cursum mysteriorum Evangelicorum & Christologicorum vers.

vers. 15. confer. vers. 18. & sic novum tanquam Via-
tores *itinerarium fidei* per hanc *Christologiam* acce-
perunt. *Itinerarium fidei* sequitur *itinerarium vite*, quod
est *itinerarium crucis*, quia fidelium vita perpetua crucis
militia, Job. VII. v. 1. *Itinerarium laboris*, cum otia
dent *vicia*, ipsumque pariter otium pulvinar *Satanae* di-
catur, *Itinerarium*, dum in laboriosa vita periculo-
sam mortis viam deprehendimus, & in nullo gradu
laborum a pericolosis mortis insidiis tuti sumus, aut
esse possumus, vers. 19. *Itinerarium denique felicitatis*
Eugeniac, quando nimur in *Semine Mulieris* cum
Eva vivimus, vestes *Mysticas* vere *sacrificiales* & *sacer-*
dotales induimus, *omne nostrum opus juxta vocationem*
sanctam in Domino facimus, Coloss. III. vers. 17. & in
societate, conversatione, cooperatione Cherubim
cum Protoplastis vivimus, donec ex hoc *militante*
itinerario ad metam gloriae transire possimus, quod
est *itinerarium felicis Eugeniac*. Sic *Itinerarium terge-*
minum Protoplastorum est benedictum *Itinerarium*
omnium fidelium posteriorum. Sicut Exemplo nobis est
Micheas, Propheta, cum ordine Prophetarum omni-
um, Mich. VI. vers. 8. & David in ordine piorum
omnium, Psal. CXVI. v. 10. Quod in nobis omnibus
per *Christologiam Paradisiacam* pariat, custodiat & per-
ficiat *Semen Mulieris* in sui nominis gloriam,
& nostram salutem! Amen!

VO 77

